

เมโสโปเตเมีย

Mesopotamia

เมโสโปเตเมีย (Mesopotamia)

หมายถึง อารยธรรมลุ่มน้ำไท

กรีสและยูเฟรติส เป็นแหล่งอารยธรรม
ที่ยิ่งใหญ่และเก่าแก่ของโลกโบราณ
อีกแห่ง ควบคู่มา กับอียิปต์ พบงานใน
บริเวณ จอร์แดน, ตุรกี, ซีเรีย, อิรัก,
อิหร่าน เป็นต้น

เมโสโปเตเมีย แบ่งออกเป็น 6 อาณาจักร คือ

- 1. สุมเมเรียน (Sumerian) 4000 B.C.
- 2. อักคาเดียน (Akkadian) 2300-2000 B.C.
- 3. บาบิโลเนีย (Babylonian) 2000-1595 B.C.
- 4. แอสซีเรีย (Assyrian) 900-612 B.C.
- 5. นีโอ-บาบิโลเนีย (Neo-Babylonian) 612-538 B.C.
- 6. เปอร์เซีย (Persia) 538-331 B.C.

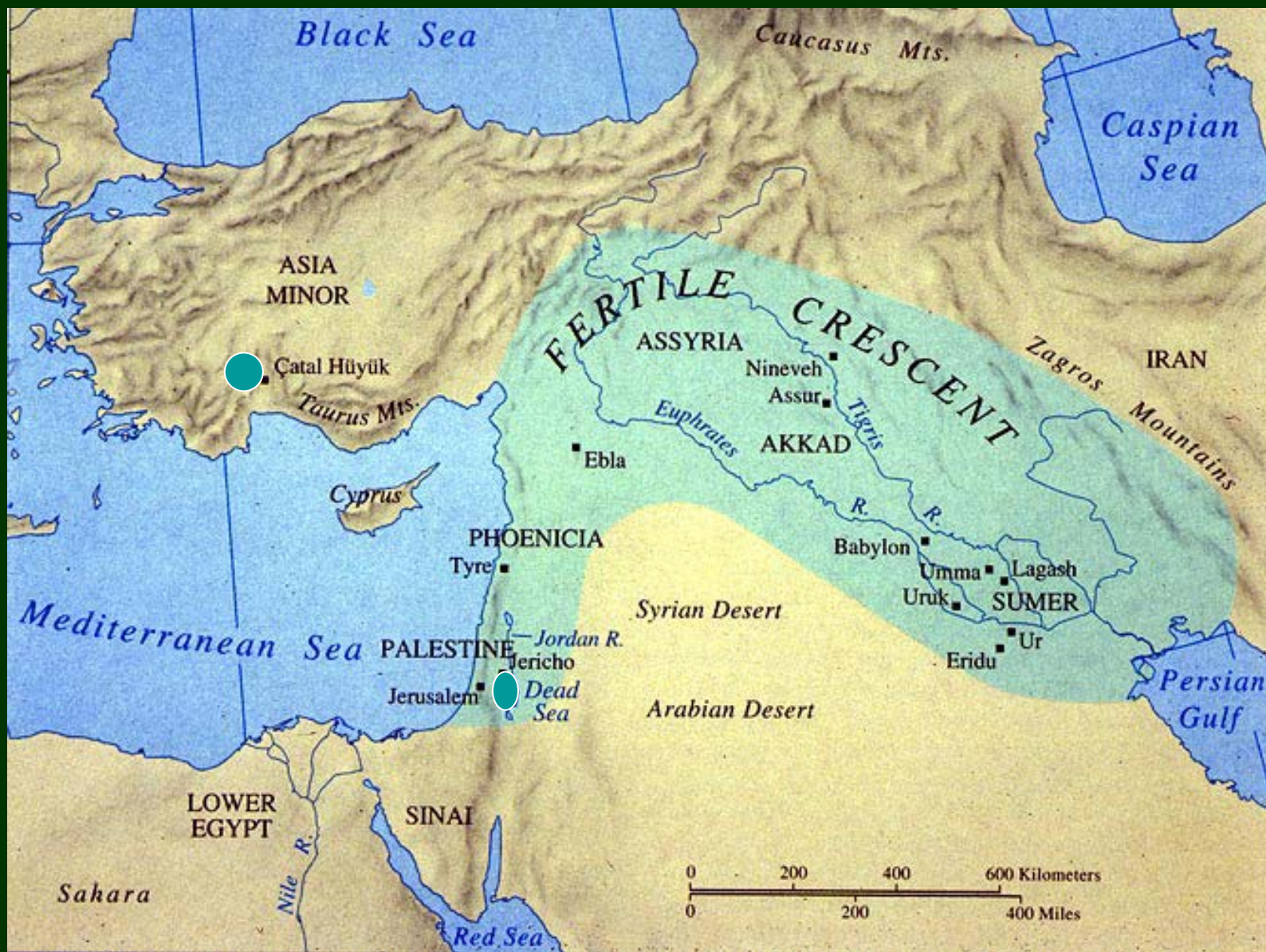
แผนที่(อดีต)เมโสโปเตเมีย และประเทศ
 ที่อยู่ใกล้เคียง

ศิลปกรรมยุคเริ่มต้นที่เจอร์โก(จอร์แดน) และชาฮาล ฮีอัยก(ตุรกี) (8,000-7,000 B.C.)

- พบสถาปัตยกรรมผังเมือง พบกำแพงเมืองก่อด้วยหิน หนาประมาณ 5 ฟุต
- บ้านเรือนที่อยู่อาศัยใช้อิฐก่อบนแผ่นหินขนาดใหญ่ ฉาบด้วยปูนขาว
- ประติมากรรมรูปเคารพรูปกะโหลก ปอกด้วยปูนขาว

แผนที่เมืองจERICHOและซาทาล ฮียัก

ก่อนเกิดอารยธรรมเมโสโปเตเมีย

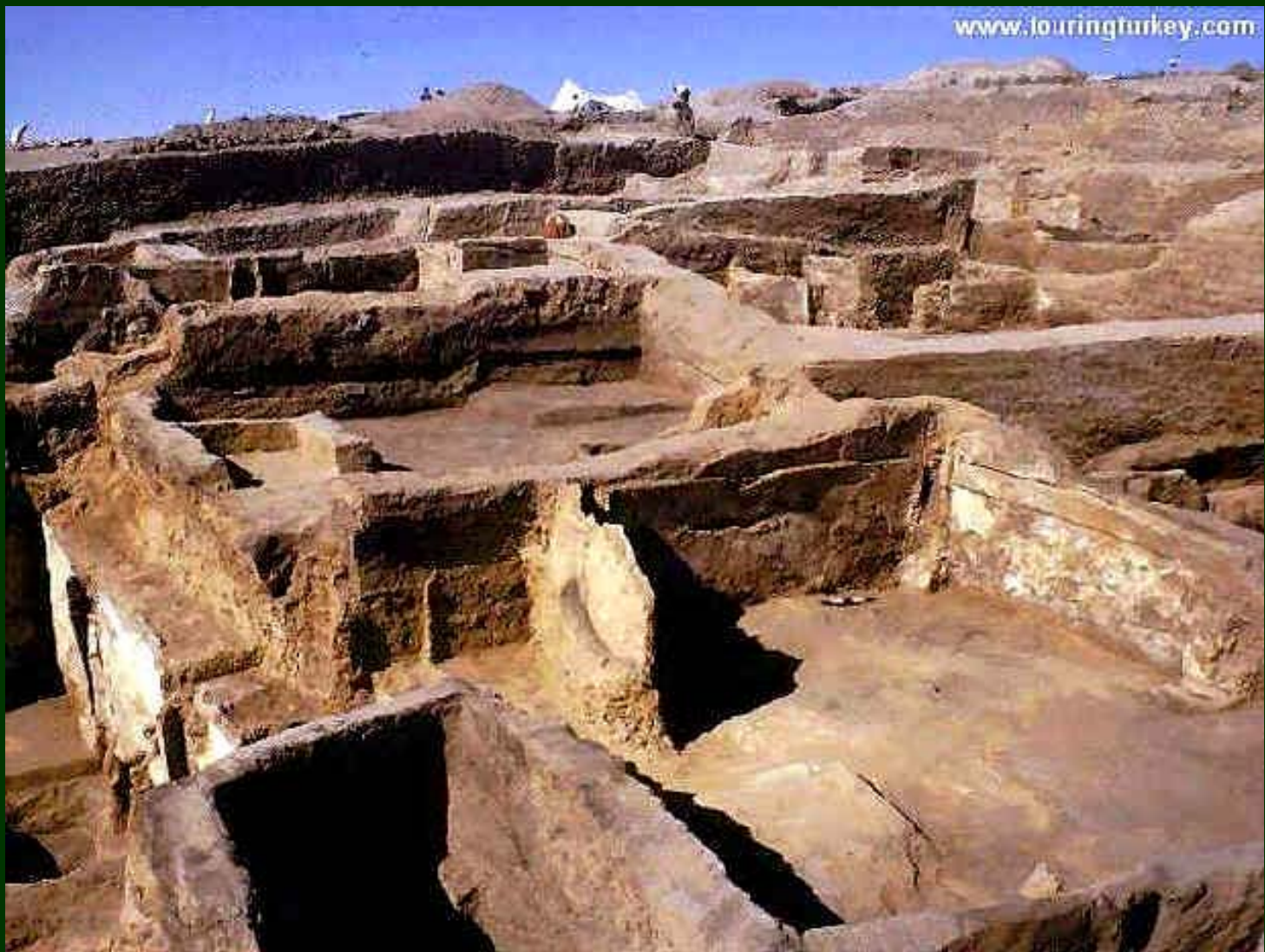

Plastered Skull
ห้วกะโหลกเสริมพ
ลาสเตอร์จากเจริ
โก จอร์แดน
7,000-6,000 B.C.

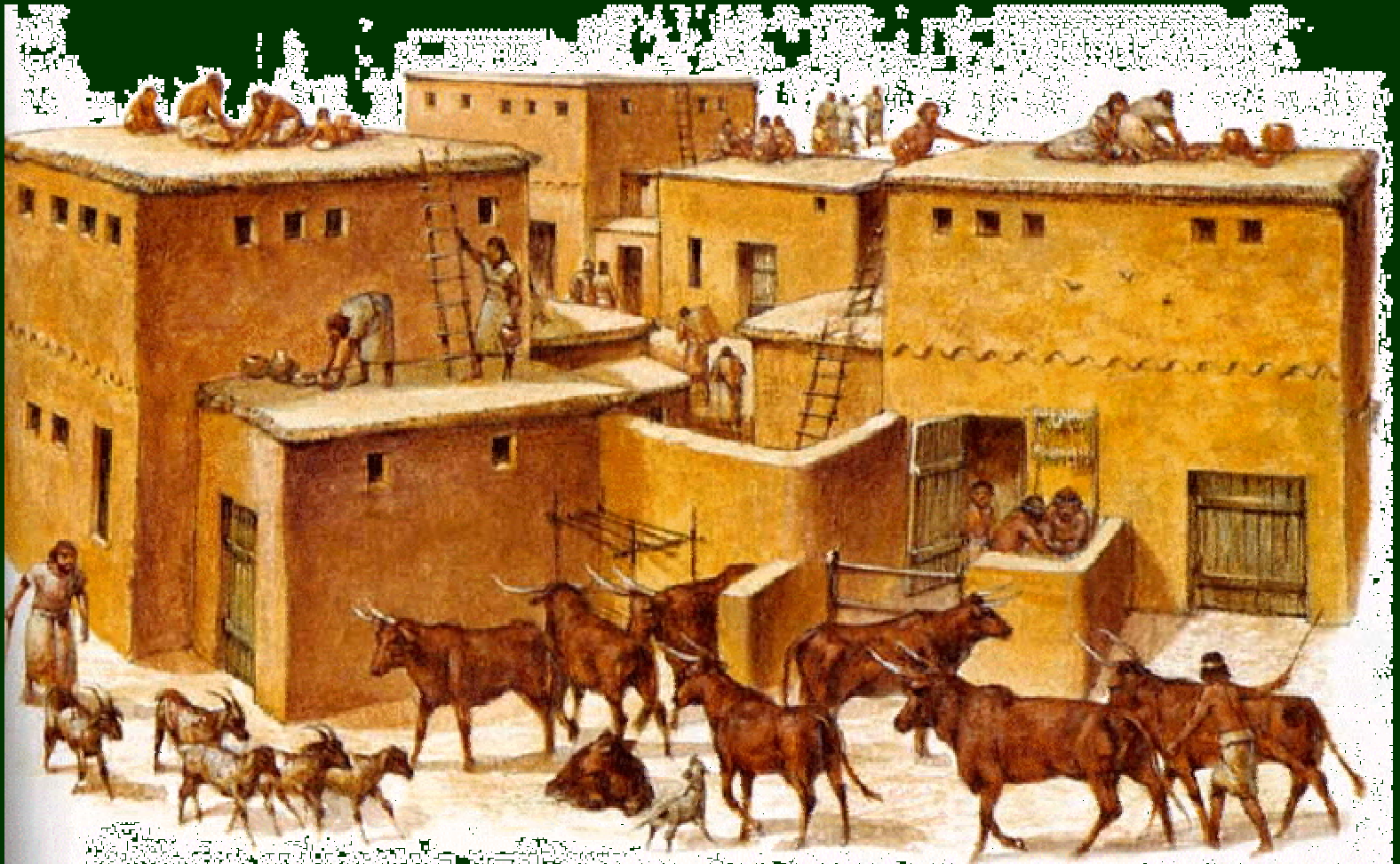

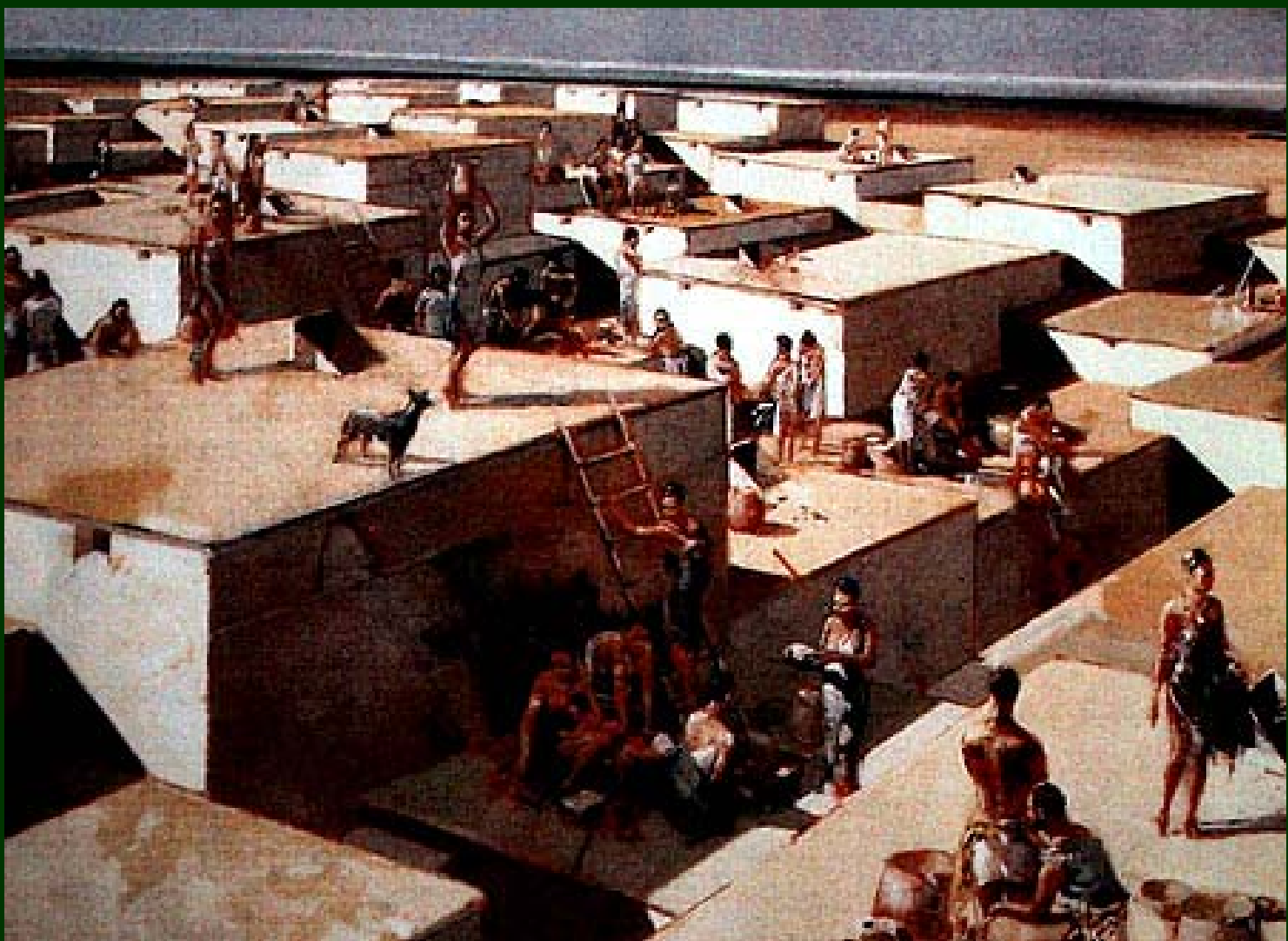
ซากฝังอาคารเก่าเมืองซาทาล
ฮือยีก(ตุรกี)

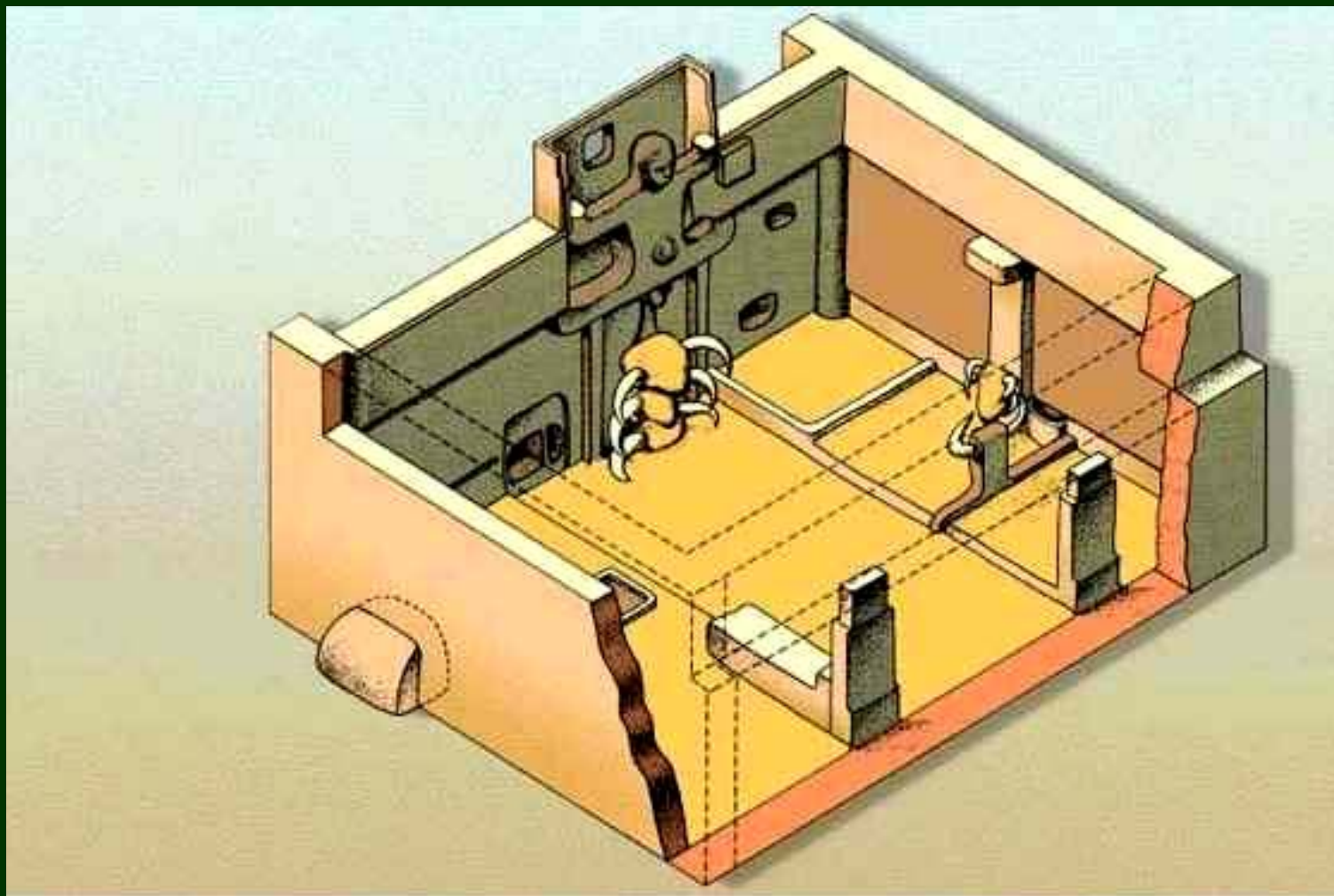
**ซากผังอาคารเก่าเมืองชาตาล
ฮือยีก(ตุรกี)**

บ้านเรือนที่ ชาทาล ฮีอียัก(ตุรกี) 5,900 B.C.

**บ้านเรือนที่ ชาทาล ฮือยิก(ตุรกี) 5,900 ปี
B.C.**

ห้องประกอบพิธีกรรมที่ ซาทาล ฮือยีก
5 900 ปี B.C

**ห้องประกอบพิธีกรรมที่ ซาทาล ชือยีก
5,900 ปี B.C.**

1 สุเมเรียน (Sumerian) 4,000

B.C.

(ปัจจุบัน คืออิรัก)

**ริมฝั่งน้ำยูเฟรติส (เมโสโปเตเมีย)
ระหว่างเมือง Najaif และเมือง Ur (ปัจจุบันอยู่ใน
อิรัก)**

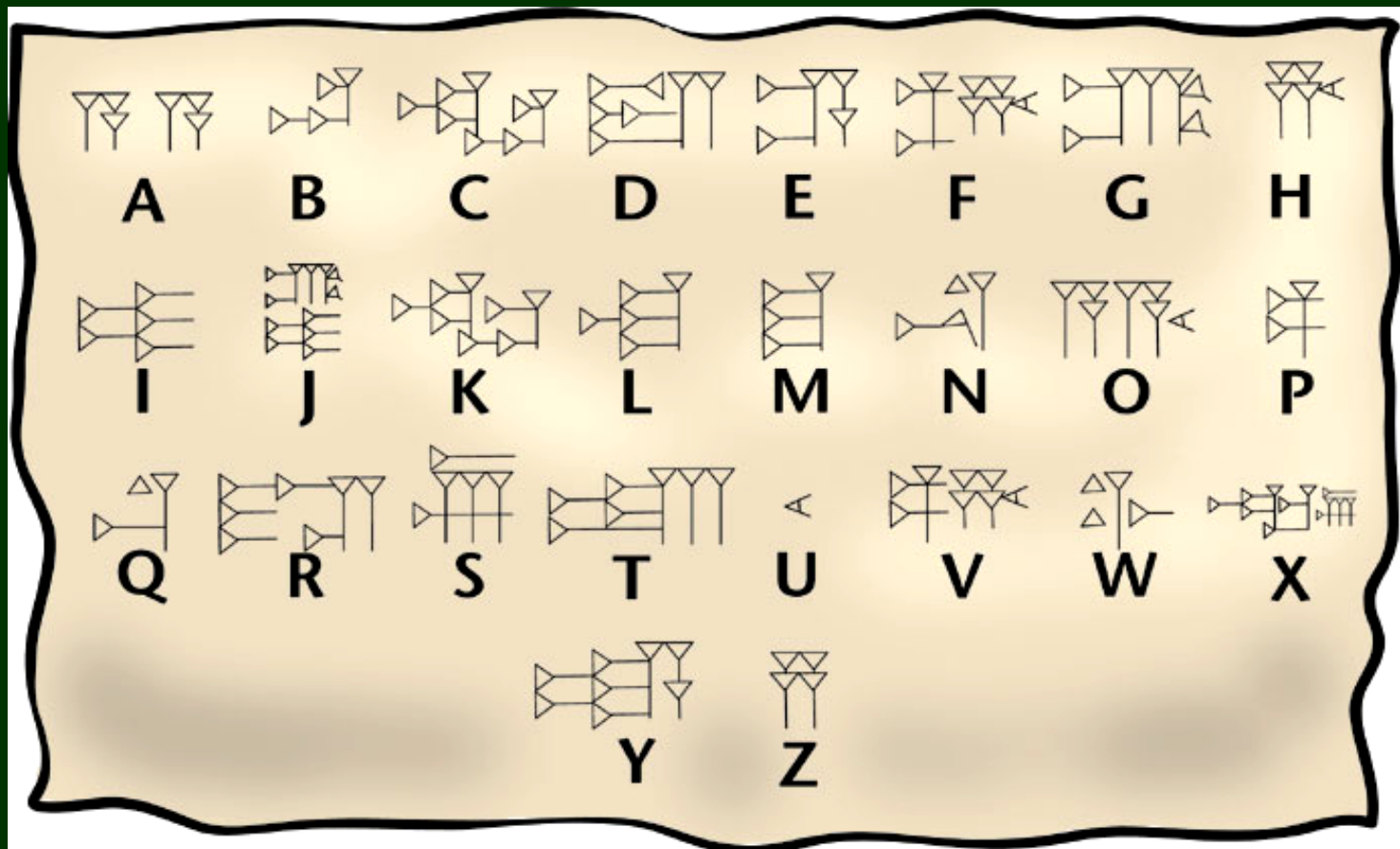
1. สุเมเรียน (Sumerian) 4,000 B.C.

ได้แก่ บริเวณล่างสุดของแม่น้ำไท
กรีสและยูเฟรติส ปัจจุบันคือประเทศ
อิรัก มีความสามารถทางด้านการ
ชลประทานเพื่อแก้หาปัญหาเรื่องน้ำ
เช่น ทำเขื่อน ทำคลองระบายน้ำเพื่อ
ทำการเกษตร เมืองสำคัญคือ
เมืองเออร์หรืออุ (Ur), อุรุก(Uruk)
ลาช (Lagash)

- สร้างนครรัฐของตนเองขึ้น มีเทพประจำแต่ละเมือง
ซึ่งสูงส่งกว่ามนุษย์และปกคลุมอยู่ทุกที่ เช่น อาทิตย์ ดวงจันทร์ ดินฟ้า อากาศ ที่บันดาลสุขและทุกข์ได้
- มีการประดิษฐ์ตัวอักษรลิ่ม (Cuneiform) ใช้ปลายก้านอ้อเขียนบนแผ่นดินเหนียว
- มีความสามารถทางด้านการคิดเลขหลัก 60 ซึ่งใช้นับเวลา และการ แบ่งวงกลม 360
- คิดปฏิทินแบ่งออกเป็น 12 เดือน หรือ $365\frac{1}{4}$ วัน

อักษร Cuneiform ใช้ปลายก้านอ้อเขียนบนแผ่นดินเหนียว

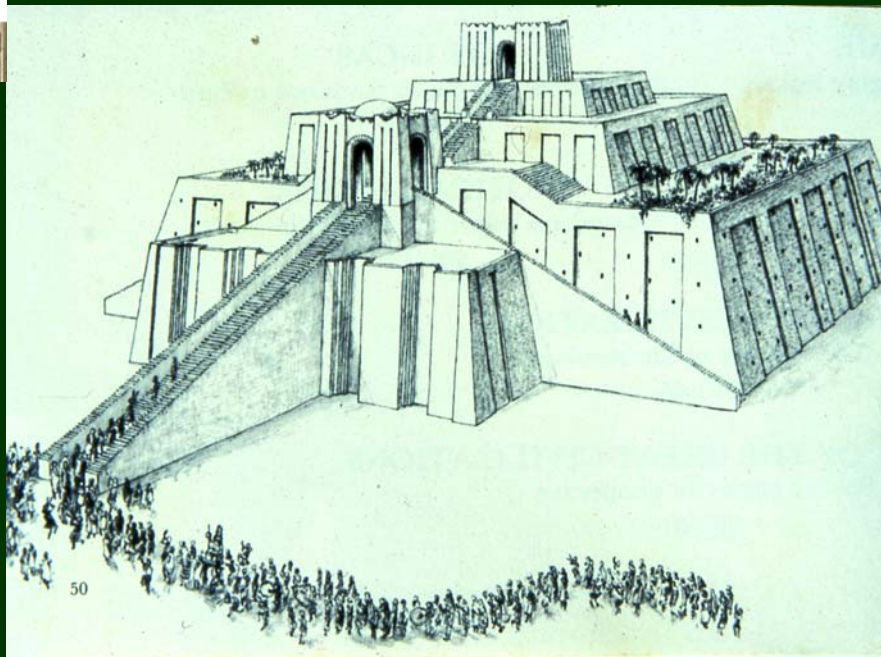
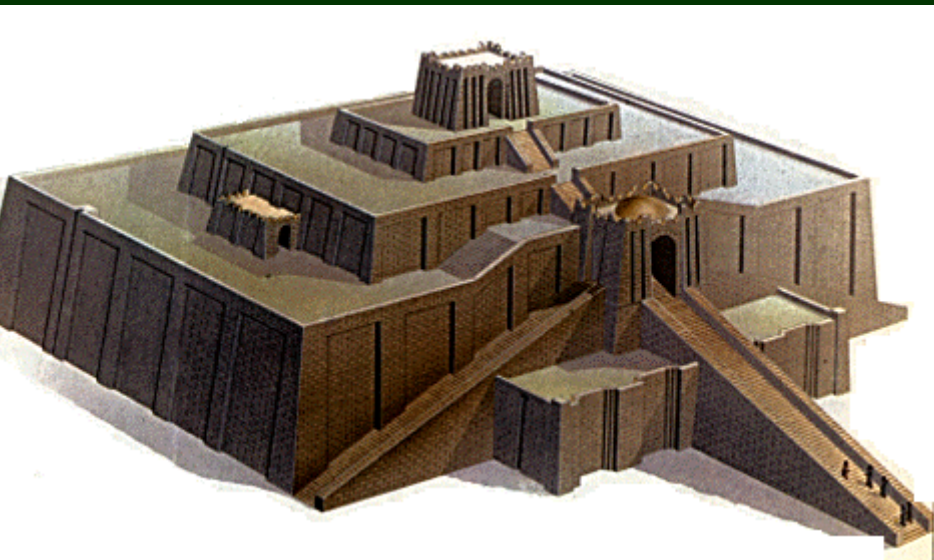
อักษร Cuneiform

สถาปัตยกรรม

ซิกกูรัต (Ziggurat)

ซิกกูรัต (Ziggurat)

- ซิกกูรัต เป็นศูนย์กลางของทุกๆ นครรัฐ ถือเป็นวังของพระเจ้า
- เป็นเนินอิฐสูง ใช้เป็นภูเขาเทียมแทนภูเขาจริง สร้างวิหารข้างบนสุดถวายแด่เทพเจ้าสำหรับเป็นที่เสด็จลงมาติดต่อกับมนุษย์
- เทพเจ้าประจำเมืองเป็นราชาที่แท้จริงซึ่งประทับอยู่บนสวรรค์ กษัตริย์เป็นเพียงผู้ดูแลผลประโยชน์ของเทพเจ้าเท่านั้น
- ซิกกูรัตที่รู้จักกันดีคือ ซิกกูรัตแห่งอูรุก (Uruk) ซึ่งตั้งที่เมืองอูรุกในเมโสโปเตเมีย

การประกอบพิธีกรรมที่ซิกกู
รัต

**ซิกกูรัต (Ziggurat) เมืองอูร์ (Ur) 2,500 B.C. ก่อด้วย
อิฐ**

**บันไดทางขึ้นซิกกูรัต (Ziggurat) เมืองอูร์ (Ur) 2,500
B.C. ก่อด้วยอิฐ**

**ด้านบนสุดของซีกกูร์ตแห่งอูรค ชื่อวิหารขาว (White Temple)
3,500-3,000 B.C.**

ประติมากรรม(ความเชื่อ)

- มีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าเช่น
- อนุ(Anu) เทพแห่งท้องฟ้า
- ชามาส (Shamas) เทพแห่งดวงอาทิตย์
- นันนาหรือซิน(Nan naหรือSin) เทพแห่งดวงจันทร์
- มีการสร้างประติมากรรมเทพอาบู (Abu)

ประติมากรรมหินอ่อน รูป
ใหญ่ที่สุด คือ เทพอาบู
(Abu)

รองลงมาคือพระชายา
พระ และรูปผู้ศรัทธา
เมืองเทลอัสมาร์ (Tell
Asmar)

รูปสูงสุด สูง 30 นิ้ว

ความหมายของรูปคนตาโต

- รูปใหญ่ที่สุดคือ เทพอาบู (Abu) ตาโตที่สุด
- ความหมายคือ ตาโตแสดงถึงความรอบรู้ รู้มาก เห็นมาก จึงจะเป็นผู้มีอำนาจ มีความยุติธรรมได้
- ผู้อยู่ใกล้ชิด มีความรู้จากพระองค์ จึงตาโตน้อยลง แต่ก็มากกว่าผู้ที่อยู่ห่างไกลพระองค์ เช่น พระ ตาจึงเล็กลงตามสัดส่วน

ประติมากรรมหินอ่อน
ของซูเมอร์
ที่เมืองเทล ลัสเวล (Tell

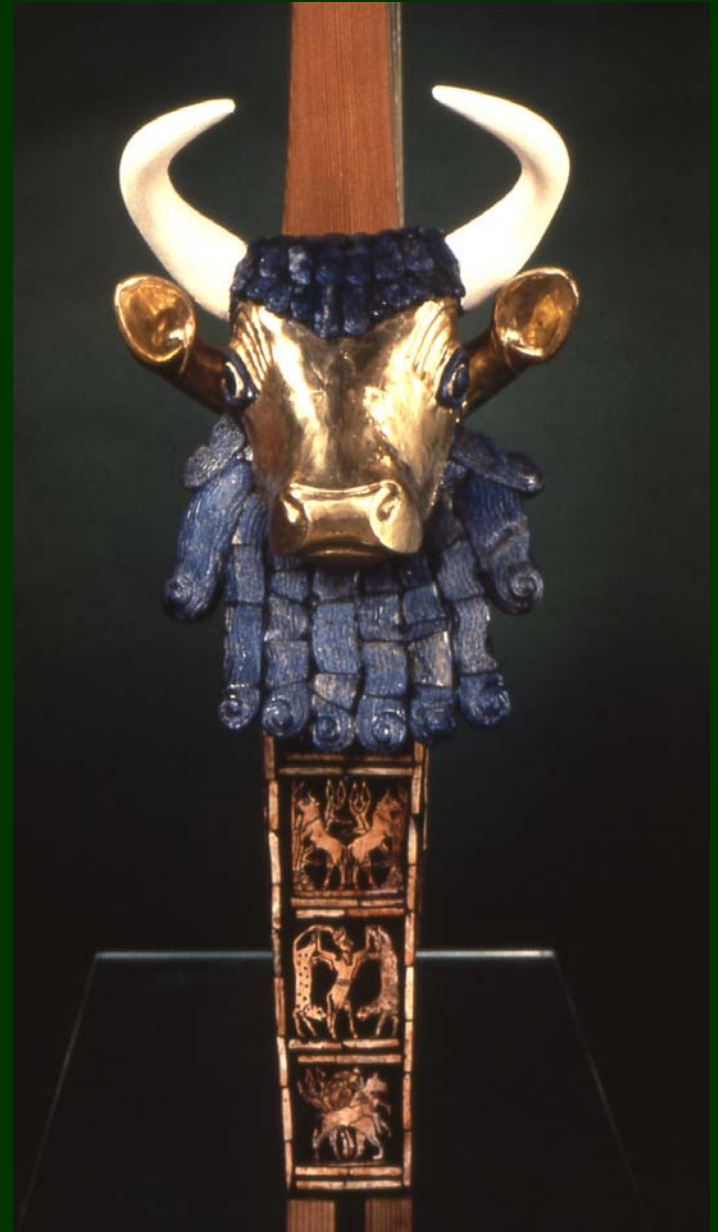

กล่องไม้เก็บเครื่องดนตรี ตกแต่งด้วยโมเสคเปลือกหอย
จากอิสลาซโซ

ฮาพ หรือ พิณ

ฮาพหรือพิน ตกแต่งเป็น
รูปหัววัว

มีเครา พบจากเมืองอูร์
2,600 B.C.

น่าจะพัฒนามาจากคันธนู

2. อักคาเดียน (Akkadian)

2300 B.C

2 อักคาเดียน (Akkadian) 2,300-2000 B.C.

เป็นพวกเร่ร่อน เผ่าเซมิติก (Semites) ซึ่งเป็นบรรพบุรุษชาวยิว มาจากทะเลทรายอาหรับ เรียกพวกอัครัด

- เชื่อว่ากษัตริย์เป็นสมมติเทพ
- ยึดครองซูเมอร์ มีผู้นำที่เข้มแข็งจึงขยายอาณาเขตถึงเมดิเตอร์เรเนียน

กลายเป็นจักรวรรดิแรก

- รับเอาวัฒนธรรมเดิมของซูเมอร์ ทั้งภาษาและวิถีชีวิตที่ดีกว่าเดิมมาปรับใช้
- กษัตริย์ซาร์กอน ที่1
- กษัตริย์นารัมซิน

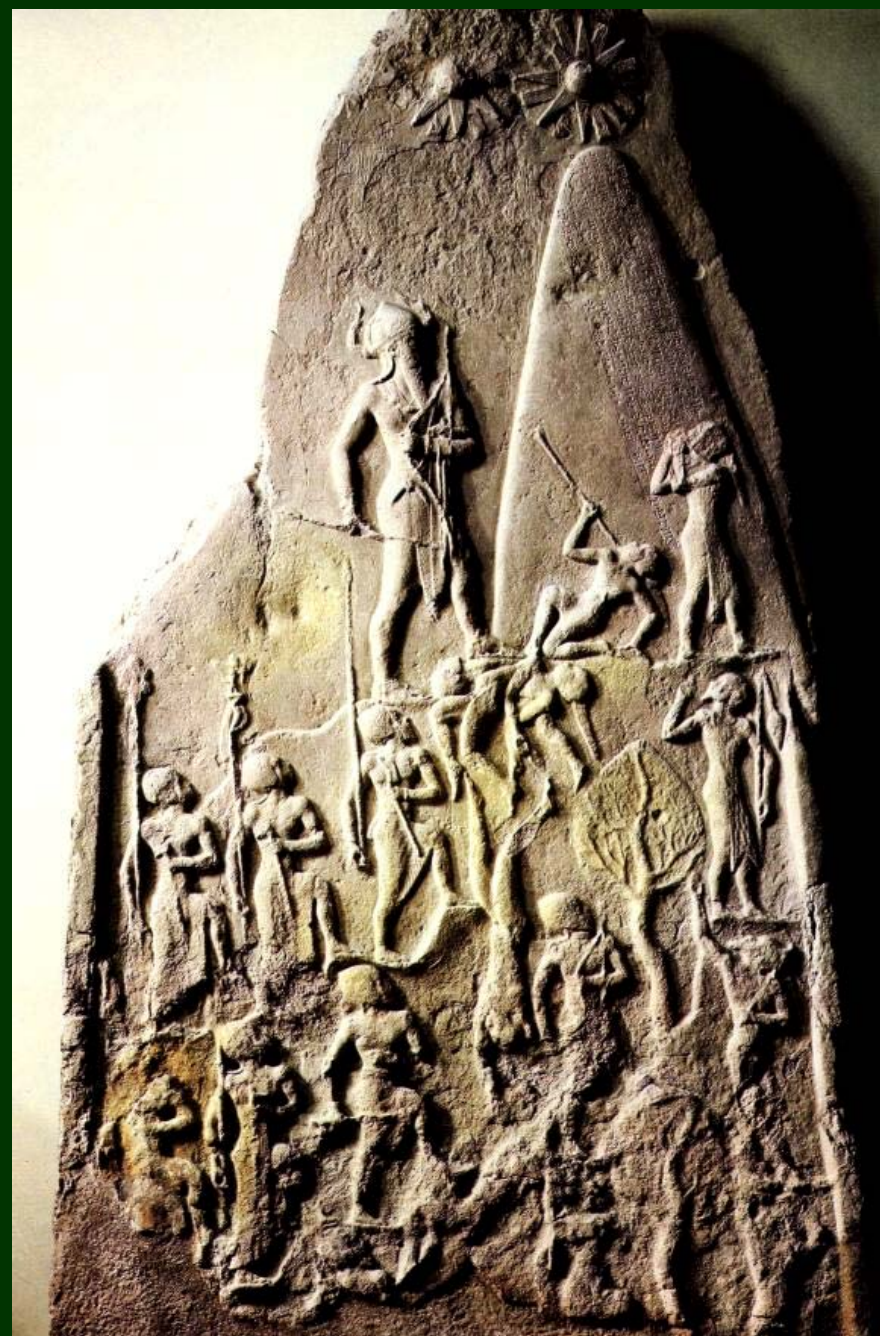
King Akkadian
ชื่อ กษัตริย์ซาร์กอนที่1
พบที่นีนีเวห์ บรอนส์ สูง
12 นิ้ว 2,300 B.C.

**ประติมากรรมกษัตริย์
นารัมซิน
3000 B.C.**

ชัยชนะของนารัมซิน (Naramsin) 2,300-2,200 B.C. หินสลัก สูง 6 ฟุต 6 นิ้ว

- ศิลปาริกชัยชนะของนารัมซิน(หลานกษัตริย์ชากอน) สร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงชัยชนะของพระองค์ที่สามารถขยายอาณาเขต
- นารัมซินมีขนาดใหญ่ที่สุด อยู่ใต้ดาวฤกษ์เกิดคือชามาซ(อาทิตย์) และอิชตาร์(ความรัก)

3. อาณาจักรบาบิโลเนีย

3.อาณาจักรบาบิโลเนีย

- เป็นชาวอะมอไรต์ที่อพยพมาจากทะเลทรายอราเบีย
- สถาปนาอาณาจักรบาบิโลเนียขึ้นเมื่อ 1800 B.C.
- มีเมืองหลวงชื่อบาบิโลน
- กษัตริย์ที่มีชื่อเสียงคือ พระเจ้าฮัมมูราบี
- ประติมากรรมแท่งหินสีดำ สลักรูปพระเจ้าฮัมมูราบี กำลังยกมือแสดงความคารวะต่อเทพชามาส(Shamas) เทพแห่งดวงอาทิตย์ กำลังออกคำสั่งให้ พระเจ้าฮัมมูราบีควบคุมควบคุม...

- ฮัมมูราบี สร้างอาณาจักรบาบิโลนขึ้นครั้งแรก
- จารึกกฎหมายฮัมมูราบีไว้เป็นหลักฐานบนยอดเสาหิน แสดงการรับกฎหมายจาก
- ใช้กฎหมายที่เขียนเป็นอักษรคuneiformบนแผ่นดินเหนียว

หลักศิลาจารึก
กฎหมายแฮมมูราบี
สลักด้วยอักษรลิ่มที่
ฐาน
และรูปแฮมมูราบี
สูง 9 ฟุต 2,760 B.C.

4. แอสซีเรียน (Assyrian)

1 000 B.C

4. แอสซีเรียน (Assyrian) 1,000 B.C.

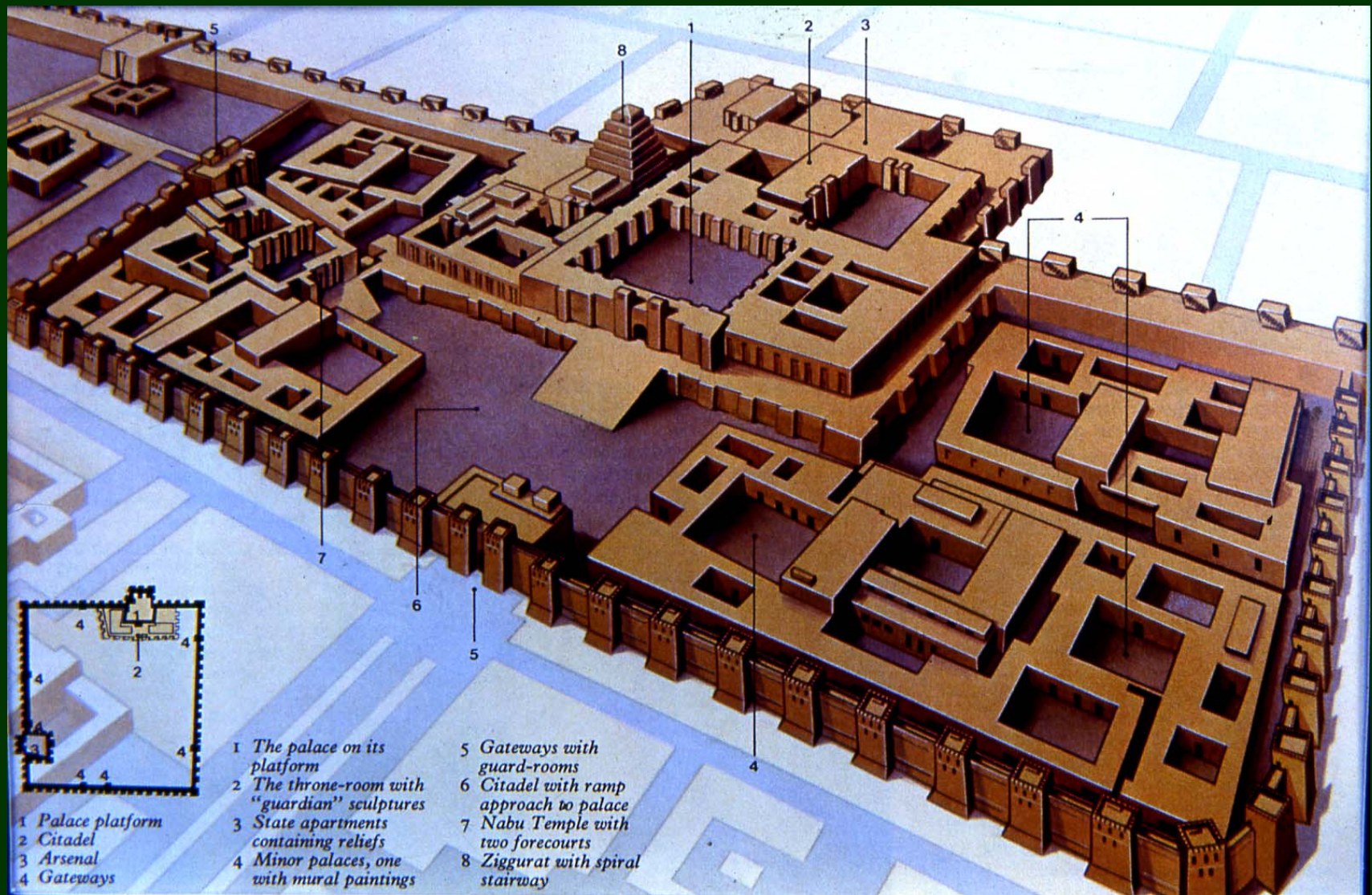
พวกแอสซีเรียนมีภาษาพูดคล้ายเซมิติก มีระเบียบวินัย เข้าครอบครองเมโสโปเตเมียทั้งหมด มีเมืองสำคัญคือ

เมืองคาลาห์ (ปัจจุบันนิมรูด) เมืองเดอ-ชาร์รูกัน (ปัจจุบันเมืองคอ์ชาบัด) และเมืองนินิเวห์ เป็นราชธานี มีกษัตริย์สำคัญคือ

-อัสซุนาสิปาล (Assurnasirpal)

-พระเจ้าซาร์กอนที่ 2 มีการสร้าง

พระราชวังขนาดใหญ่

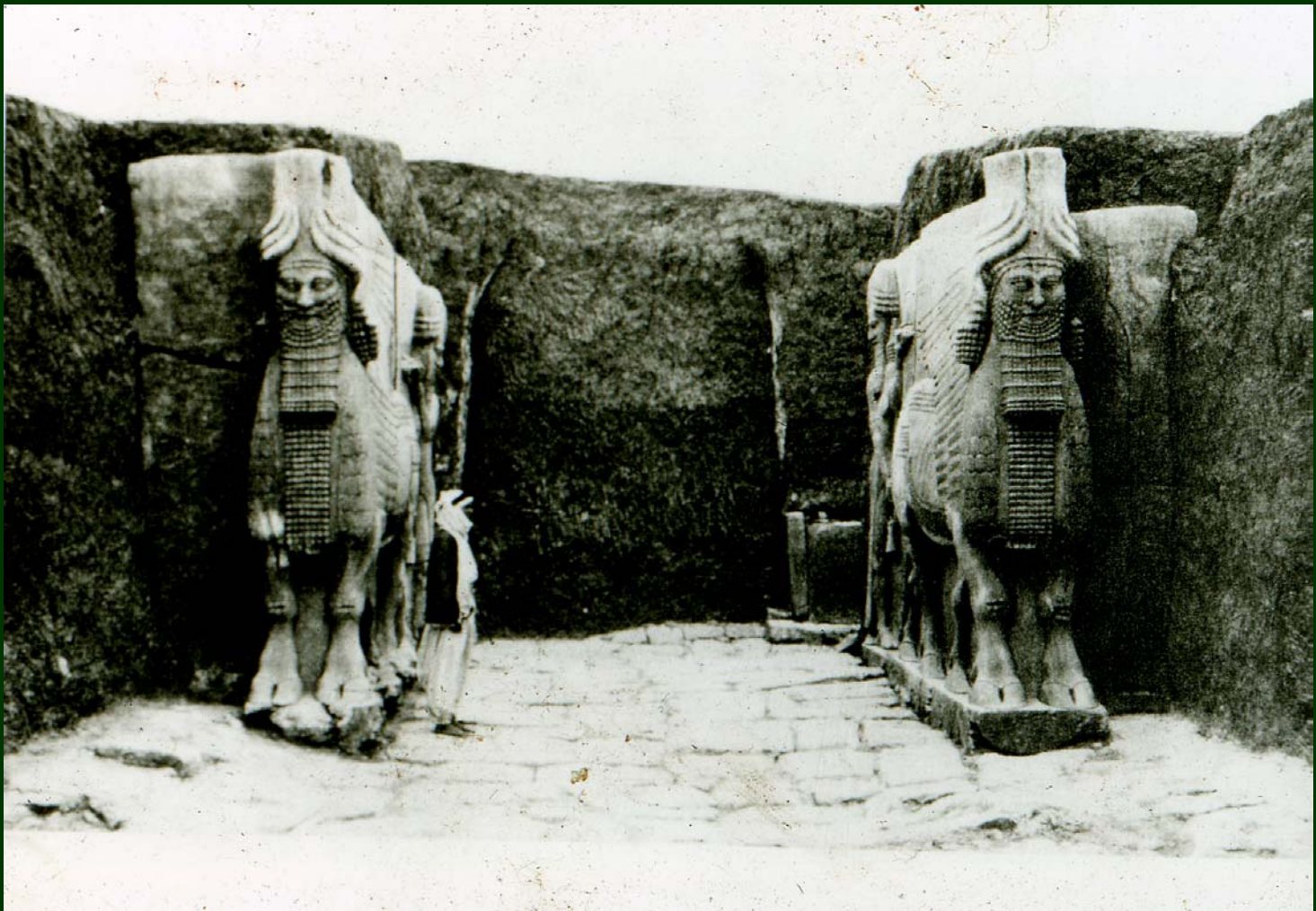

พระราชวังคอซอบัต ของกษัตริย์ซาร์กอนที่2 746-706

B C

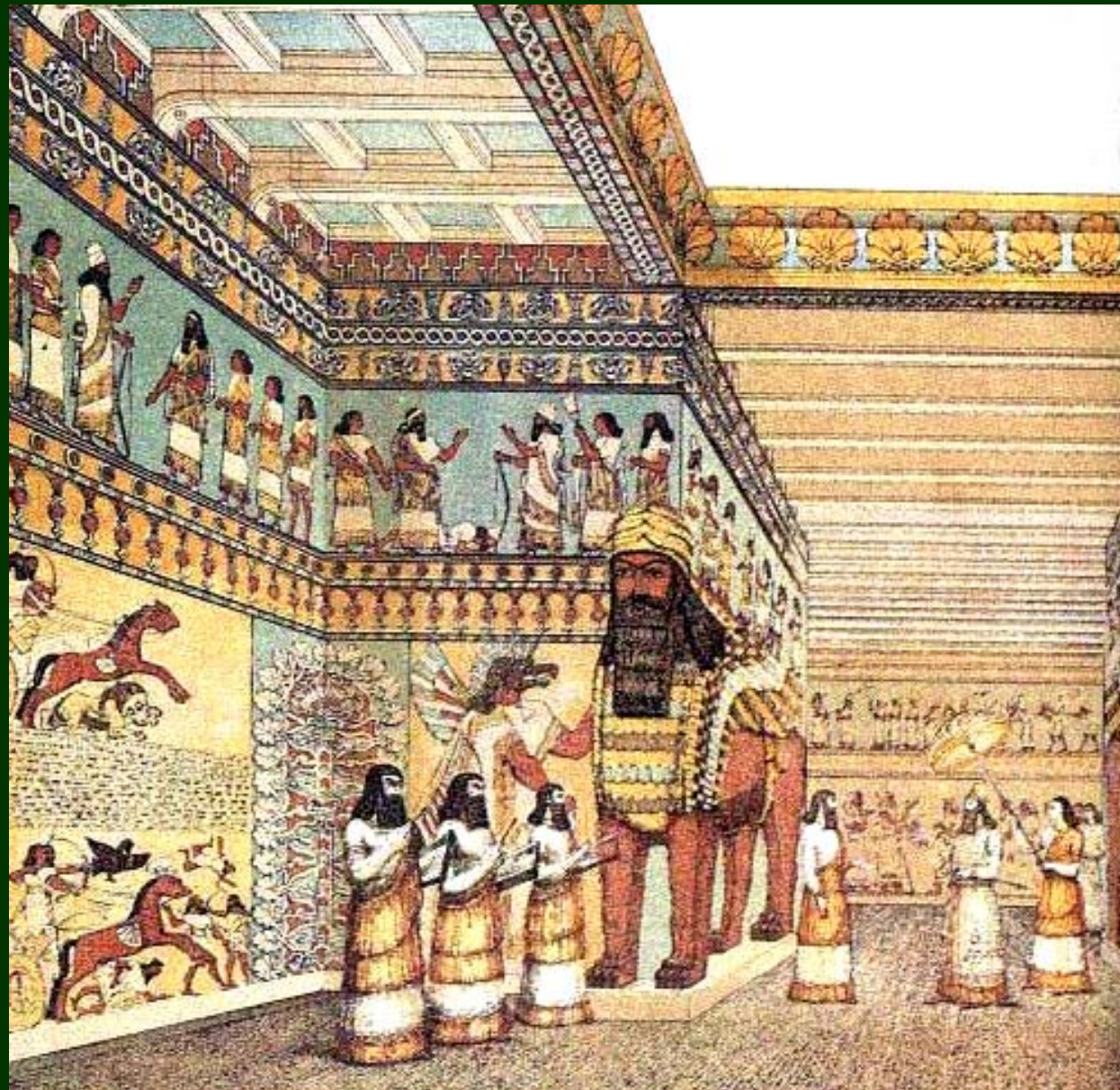
รูปสลักกษัตริย์ชาร์
กอนที่2

**ประติมากรรมสัตว์ผสม ประตู่ทางเข้าพระราชวังคอซอบัด
อิรัก 742-706 B.C. สูง 13 ฟุต 10 นิ้ว**

ภาพ
จินตนาการ
เกี่ยวกับงาน
ตกแต่ง
พระราชวังคอร์
ซำบัด
ของกษัตริย์
ชาวกอน

ประติมากรรมสลักรูปสัตว์ผสม ใบหน้าเป็นกษัตริย์ซาร์กอนที่2

ความหมายของวัว

5 ขา

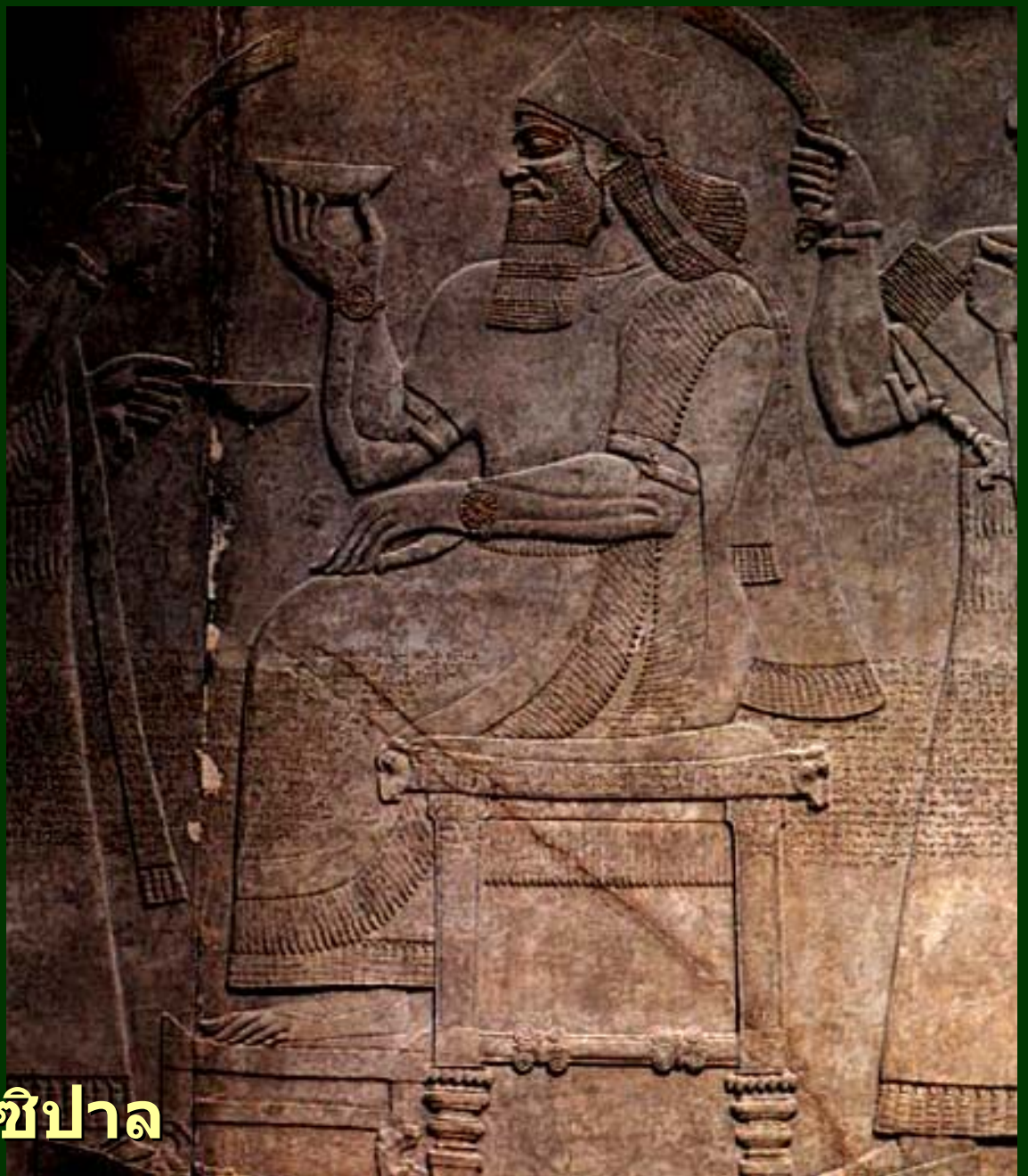
- ภาพรวมคือ ต้องการแสดงให้เห็นถึงการมีอำนาจ
ใช้สัญลักษณ์คือ
- วัว หมายถึงแผ่นดิน
- ปีก หมายถึงท้องฟ้า
- ศีรษะคน หมายถึงกษัตริย์ผู้มีฐานะ
ดุจเทพเจ้า
- วัว 5 ขา เพื่อผลในการมองมุมต่างๆ

ประติรูปสัตว์ผสม ใบหน้าเป็นกษัตริย์ซาร์คอน ที่2

ประติมากรรมนูนต่ำ

- บอกเล่าเรื่องราวชีวิตประจำวันของกษัตริย์ เช่นการทำสงคราม และการล่าสัตว์ การดื่มฉลองชัยชนะในลักษณะเหมือนจริง โดยวางภาพกษัตริย์ให้อยู่กลางภาพ
- นิยมสลักให้ยาวต่อเนื่องกันไปด้วยการใช้แผ่นหินต่อกัน
- ไม่นิยมระบายสีเหมือนของอียิปต์
- การวางท่าคล้ายอียิปต์ แต่เหมือนจริงมากกว่า เช่น รูปสัตว์ที่มีกล้ามเนื้อ และแสดงอาการได้มีชีวิตชีวา

กษัตริย์อัสซูนาชิपाल

งานฉลองของกษัตริย์อัสซุนาชิปาล

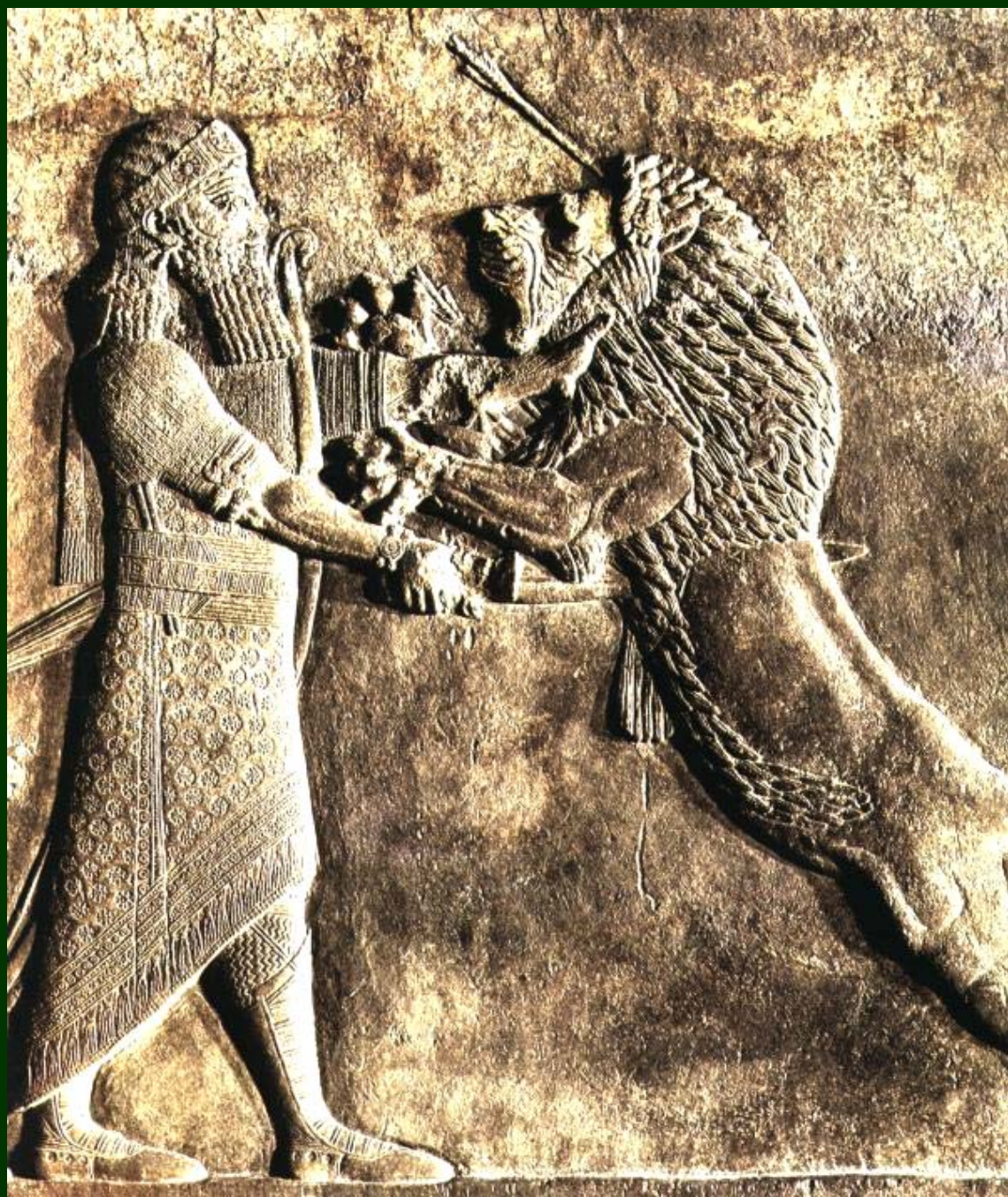

- กษัตริย์อัสซนาชิปาล ฆ่าสิงห์
- หินปูนสลักนูนต่ำ 850 B.C. พบที่นิมรูด (ใกล้กับแบกแดด)

กษัตริย์อัสนชุนาชิपाल ฆ่าสิงห์

กษัตริย์อัสซูนาซิปาด ผู้สิงห์

**กษัตริย์อัสซูนาซิปาล ฆ่าสิงห์
หินปูนสลักนูนต่ำ 850 B.C. พบที่นิมรุด
(ปัจจุบันคืออิรัก)**

สิงห์บาดเจ็บ ประติมากรรมนูนต่ำ หินปูนสลัก สูง 13 นิ้ว 650 B.C.

สุนัขเลี้ยงสมัยแอสซี
เรียน

แม่วัวให้นมลูก
งาช้างแกะสลัก พบที่
นิมรูด

การใช้ผนังสัตว์เป่าลมช่วยในการ
ว่ายน้ำ

5. นีโอบาบิโลน (Neo – Babylon)

หรือ อาณาจักรคาลเดีย

612 B.C.

5. นีโอบาบิโลน (Neo – Babylon) หรือ อาณาจักรคาลเดย

5. นีโอบาบิโลน (Neo-Babylon) หรืออาณาจักรคาลเดีย

612-538 B.C.

- พวกบาบิโลนก่อสร้างเมืองบาบิโลนขึ้นมาอีกครั้งหลังกษัตริย์**อัสนาซีปาล** มีอายุสั้นๆ แต่ยุคที่รุ่งเรืองที่สุดคือ

พระเจ้าเนบูคัดเนสซาร์ (605 – 516 B.C.)

- มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญคือ
 - พระราชวังบาบิโลน
 - สวนลอยแห่งเมืองบาบิโลน
- มีความสามารถทางการก่อสร้างประตูโค้ง (Arch) ด้วยอิฐเผาเคลือบสี เช่น ประตูอิชตา (เทพธิดาแห่งความรักและความมั่งคั่ง)

พระราชวังบา
บิโลน

พระราชวังบาบิโลน สร้างประตูเมืองเรียกว่า Ishta Gate

ระบบ Arch คือ การก่อสร้างด้วยระบบเรียงอิฐหรือหิน

Ishta Gate จากเมือง
บาบิโลน
575 B.C. (ปัจจุบันอยู่ที่
กรุงเบอร์ลิน)

ภาพสิงห์ ดินเผาเคลือบสี ตกแต่งประตูดิซ
ทาร์ 575 B.C.

ภาพวัว ดินเผาเคลือบสี ตกแต่งประตูวิหาร 575 B.C.

สิ่งก่อสร้างโดยกษัตริย์เนบู

คัดเนสซา

ตามคัมภีร์ไบเบิลกล่าวว่า เป็นผู้

รุกราน

กรุงเยรูซาเล็ม เมืองหลวงของ

อาณาจักรยูดาห์ของพวกฮีบรู

(ยิว) เมื่อ 586 B.C. และกวาดต้อน

ชาวยิวมาเป็นทาสในเมืองบาบิโลนใหม่

โลนใหม่

สวนลอยแห่งกรุงบาบิโลน (Gate
of God)

สวนลอยแห่งบาบิโลน
ตั้งอยู่ริมฝั่งน้ำยูเฟรติส
สร้างในสมัยกษัตริย์เนบู
คัดเนสซา ตกแต่งสวนด้วย
การท่อน้ำขึ้นไปปลูกไม้
นานาพรรณ ให้พระนาง
อามิทิส ภรรยา ซึ่งมาจาก
เปอร์เซียเป็นที่พักผ่อน
หย่อนใจจากความแห้งแล้ง
ของเมือง(อิรัก)

**ซากสวนลอยแห่งกรุงบาบิโลน
(Gate of God)**

6. เปอร์เซีย (Persia)

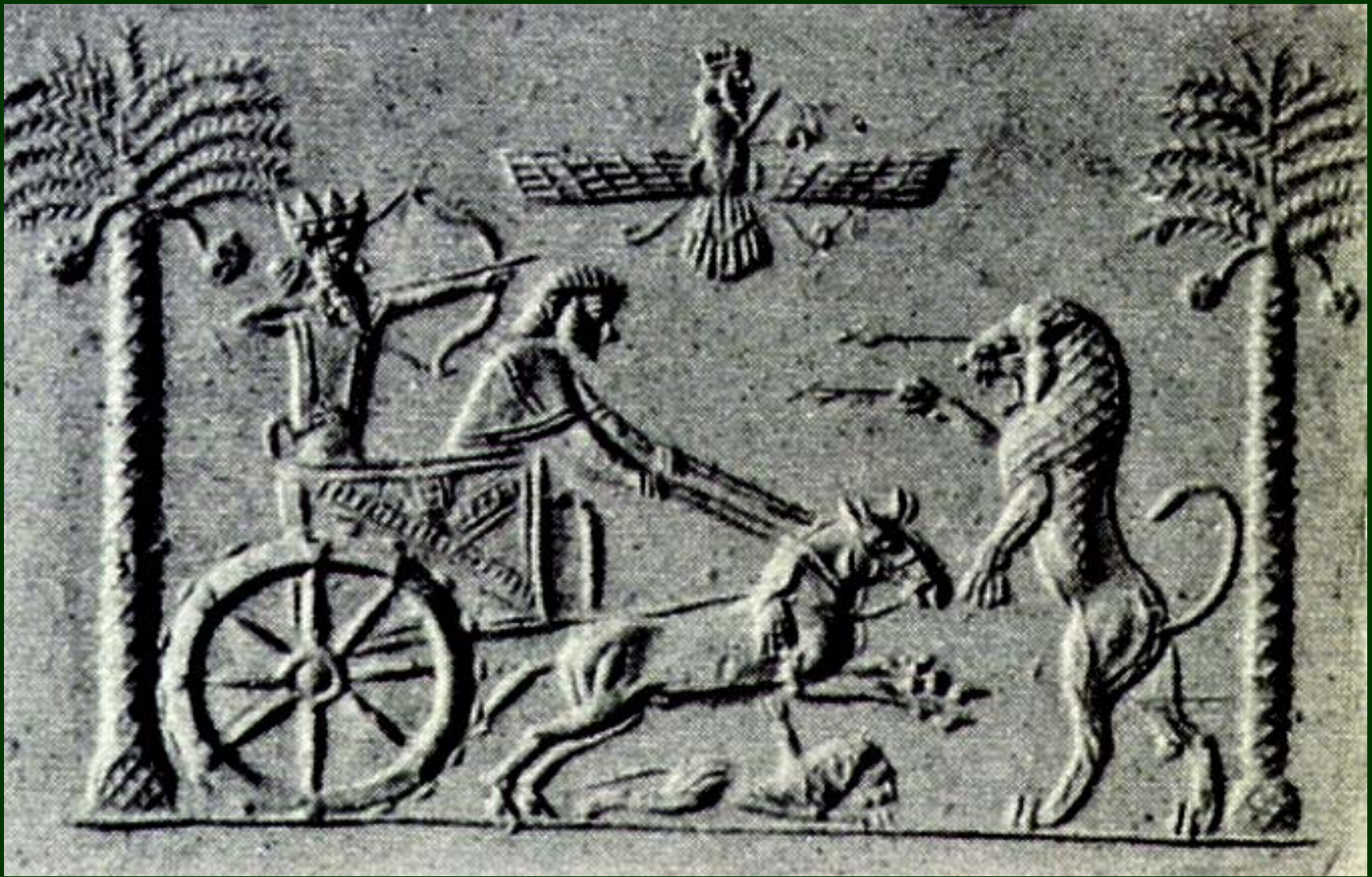
5. เปอร์เซีย (Persia) 558-331 B.C.

- เป็นชาวอินโดยูโรเปียน เดิมมีหัวหน้าเป็นชนเผ่าเร่ร่อนซึ่งต่อมาเรียกว่าชาวเปอร์เซีย
- 550. B.C. พระเจ้าไซรัสมหาราช (Cyrus the great) เป็นผู้ก่อตั้งราชวงศ์อาคามีนิค รุ่งเรืองมาประมาณ 200 ปี
- พระเจ้าดาร์อุส ใช้เวลา 37 ปีสามารถขยายอาณาจักรได้ถึงอียิปต์ เมโสโปเตเมียและตะวันตกของอินเดียได้

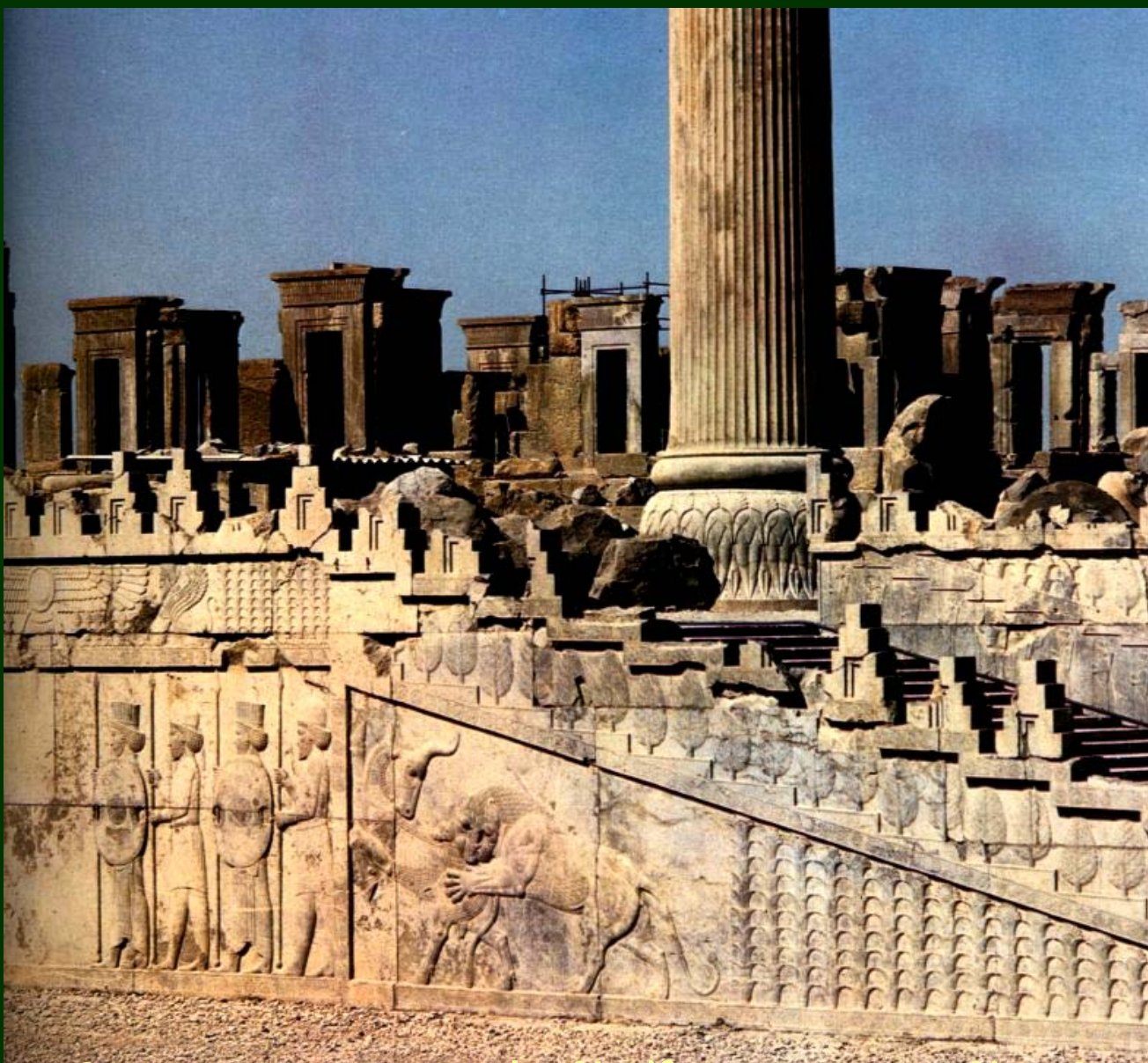
- **300 B.C. อเล็กซานเดอร์เข้าปกครอง
อิหร่าน 80 ปี เฝ้าเมืองเปอร์ซิโพลิส**
- **ราชวงศ์ปาร์เธียนยึดอำนาจคืนจากกรีก
ขยายอาณาเขตถึงแคว้นปัญจาบ แล้วก็ตก
ไปอยู่ใต้การปกครองของราชวงศ์ซัสซานี
ยะฮ์ ก่อนที่อาหรับจะเข้ายึดครองต่อมา**

**ซากพระราชวังเปอร์ซิโพลิส ของพระเจ้าดารุสที่ 1
(Darius 1) 500 B.C.**

ตราประทับของ
กษัตริย์ดาร์อส

**ประติมากรรมตกแต่งบันไดพระราชวัง หินปูน
และสลัก 500 B C**

ประติมากรรมดารีอุส และ เซอร์เชีส(ลูก)ออกรับขนนาง
ตกแต่งบ้านไ้ดพระราชวัง
หินปูนแกะสลัก 500 B.C.

**ประติมากรรมตกแต่งบันได
พระราชวัง
หินปูนแกะสลัก 500 B.C.**

**ประติมากรรมตกแต่งผนังเมืองโบราณ ที่เมืองอะบา
ดาน รูปสิงห์ตะปบแก้ว**

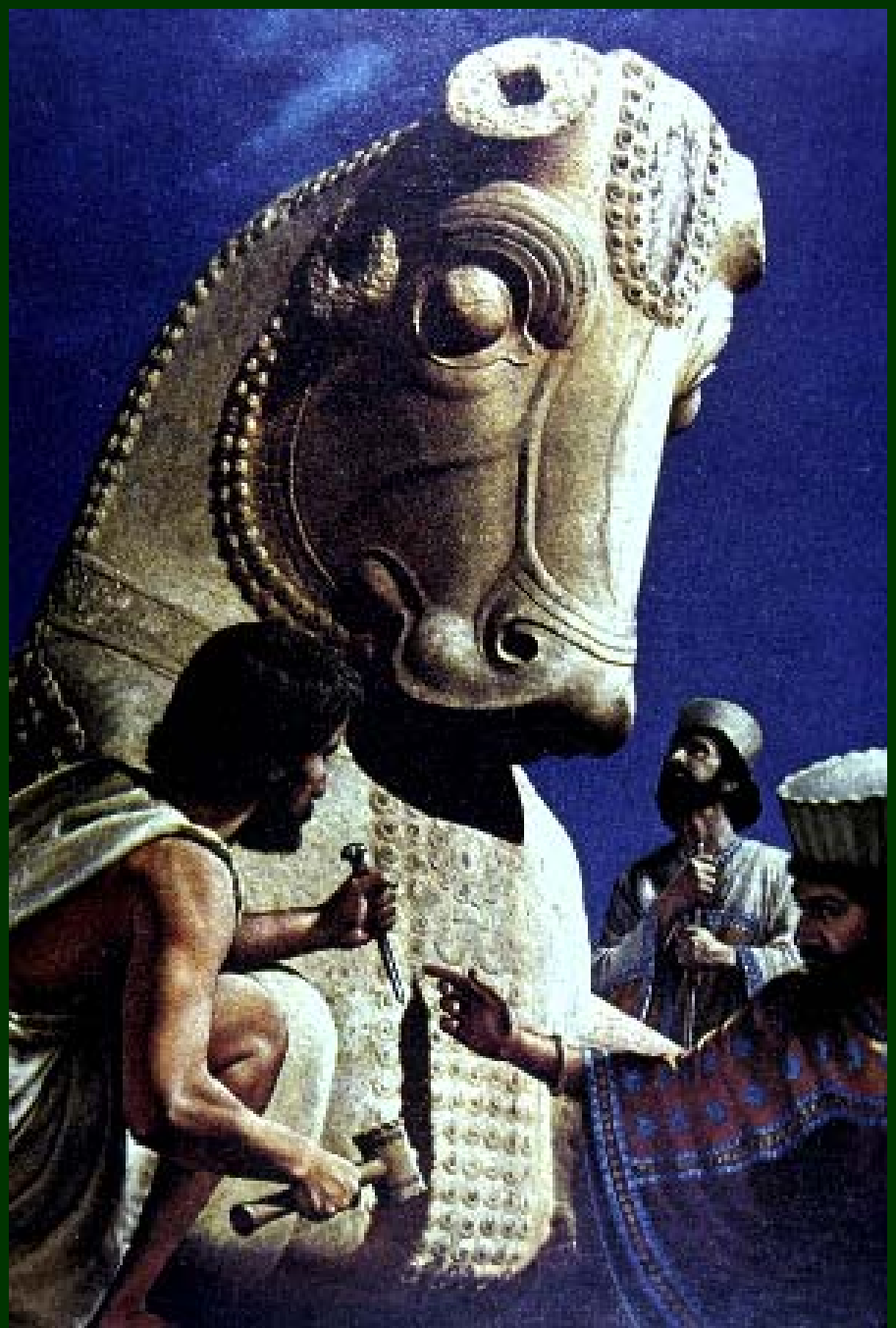

เสาเปอร์เซีย นิยมแกะสลักเป็นรูป
หัววัว

หัวเสาเปอร์เซีย
รูปหัววัวแกะสลัก

หัวเสาเปอร์เซีย รูปหัววัว
แกะสลัก

เหยือกรูปสิงห์ 500-
300 B.C. อิหร่าน

**Carlini golden cup 2,000-
1,000 B C.**

เหยือกรูปควาง 500-300 B.C. อิหร่าน

เหยือกทอง รูปเชากวาง

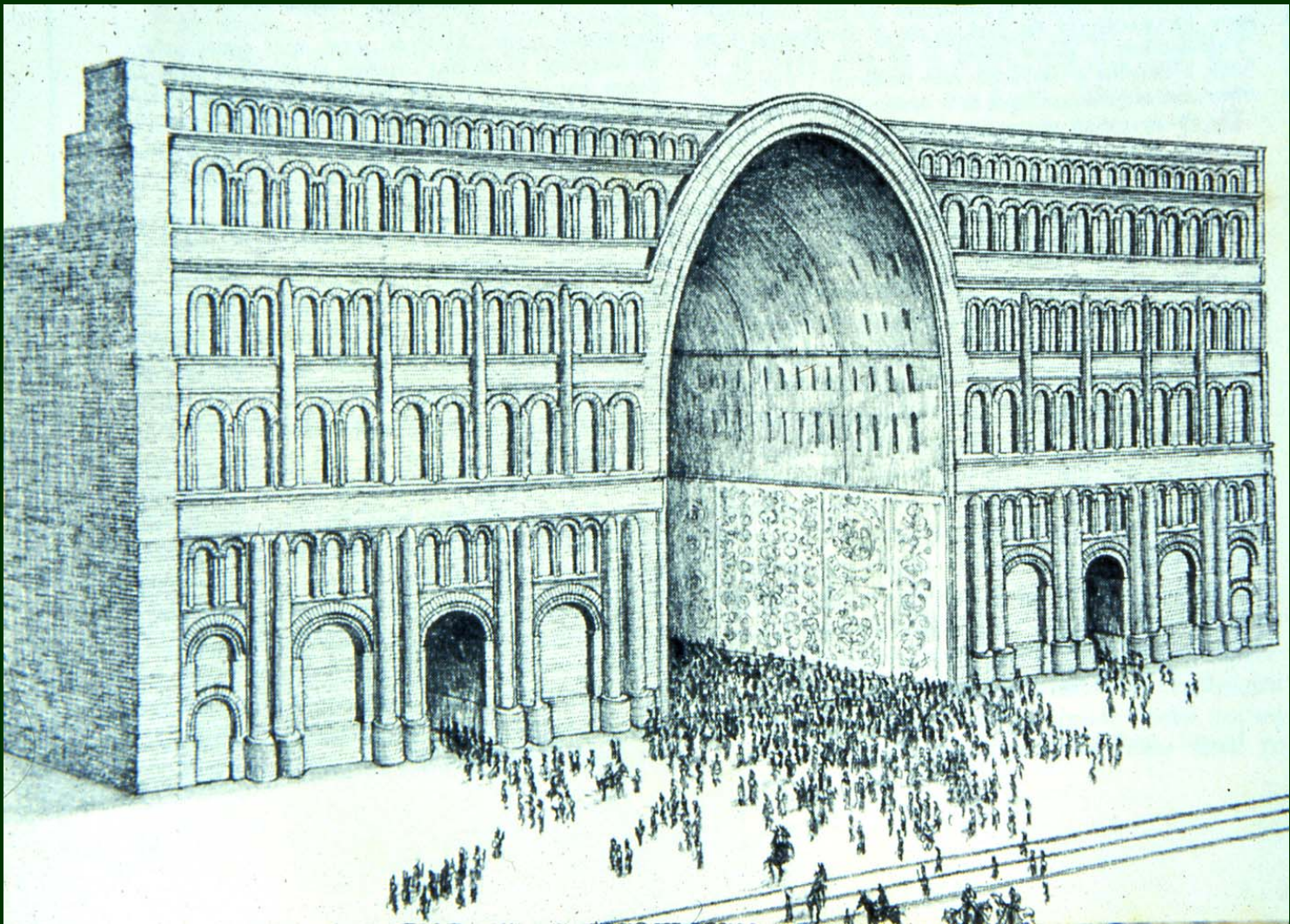

ชาวเปอร์เซีย
มีความสามารถในการ
ทอพรม

**พระราชวังพระเจ้าชาปूर (Shapur) ราชวงศ์ซัสซานีเยซ ค.ศ.
242-272**

พระราชวังพระเจ้าชาปूर (Shapur) ราชวงศ์ซัสซานีเยซ
ค.ศ. 242-272